

JÖN 2. Jövőkép a nyelvtudományi kutatásokban.

Második workshop:

Tudományos kommunikáció a 21. században

(Zoom Virtuális Tér, DOSZ Nyelvtudományi Osztály,
2020. október 20.)

Skriba Orsolya

E-mail: s.orsi92@gmail.com

2020. október 20-án este 18:00-tól tartották a JÖN – *Jövőkép a nyelvtudományi kutatásokban* rendezvénysorozat második alkalmát virtuális térben, a Zoom alkalmazáson keresztül. A DOSZ Nyelvtudományi Osztálya több olyan rendezvény szervezésében is közreműködik, amelyen a PhD hallgatóknak lehetőségük van kutatási témájukkal és aktuális kutatási eredményeikkel kapcsolatban előadni, ilyenek például az *ABsolute* és *Tavaszi Szél* Konferencia. Az előadássorozat apropója is ez, mivel az osztálytagok, akik maguk is PhD hallgatók, szükségét érezték egy olyan rendezvény megvalósításának, amely a hallgatók aktuális munkáját segítheti és interaktív formában válaszol aktuális, a hallgatókat jelenleg foglalkoztató kérdésekre.

A Doktoranduszok Országos Szövetsége Nyelvtudományi Osztályának támogatásával megrendezett előadássorozat előző, első alkalmát szeptember 29-én *A szerzői jog a felsőoktatásban és a humántudományokban* címmel tartották, szintén online térben. A félév első előadásában a szerzőségről, a szerzői jogokról volt szó, Dr. Takács Nóra, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala Szerzői Jogi Főosztály jogi ügyintézőjének tolmácsolásában. Az előadó először a szerzői jog rendszerét ismertette, majd a szerzői jog alanyát, tárgyát, a védelem feltételeit és az egyes felhasználásokat mutatta be. Az előadás kitért a jogszerzés lehetőségeire, a munkaviszonyban alkotott művek, illetve a felsőoktatási jogviszonyban alkotott művek szabályaira. Az előadás a gyakorlati vonatkozásokat is érintette áttekintve az elhangzottak humántudományi kutatásokban való felhasználhatóságát. Az alkalom zárásaként lehetőség volt kérdések feltevésére, problémák megfogalmazására.

A félév második előadásában a 21. századi tudományos kommunikációról és az Open Science szerepéről esett szó. A foglalkozást a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Oktatás- és kutatástámogatási osztályának munkatársai

vezették: Fazekas-Paragh Judit Éva, Kiss Anikó, Sándor Vivien, Veze Erzsébet és Száldobágyi Ádám. A tudományos kommunikáció a technológia vívmányait felhasználva óriási változáson ment keresztül az elmúlt évtizedekben. Az Open Science új lehetőségeket és új elvárásokat jelent. Ez a változás nagyban befolyásolja a kutatási életciklus folyamatát és a hozzá kapcsolódó szolgáltatásokat, teendőket. A workshop fogódzkodót adott ahhoz, hogy az információ dzsungelében könnyebben tudjunk tájékozódni. A tréningen a következő kérdésekre kerestük a válaszokat:

- Milyen módszerek és eszközök alkalmazhatók egy cikk megírásához szükséges anyag megtalálásához, és annak letöltéséhez?
- Milyen eszközök segítenek a tudományos cikkek formai kialakításában (hivatkozások, felhasznált irodalom stb.)?
- Milyen lehetőségei vannak a tudományos publikálásnak?
- Hogyan érdemes közzétennem szakmai munkásságomat?

A workshopra az előzetesen regisztrált 31 főből végül csak körülbelül 10 érdeklődő jelentkezett be, ez pedig jó példa az online konferenciák nehézségeire. A kérdéseket prezentáció segítségével követhették nyomon a hallgatók. Megtudhattuk mi a különbség az adatbázis, a repozitórium és a nyílt hozzáférésű gyűjtemények között, valamint, hogy ezeket hogyan lehet kezelni és keresni. Szó esett még a Google és az adatbázisok különbségeiről, valamint a web látható és láthatatlan rétegeiről. Az előadók részletesen kifejtették, mit jelent az open access, vagyis nyílt hozzáférés, hogyan valósulhat meg, és hogyan publikálhatunk ebben a formában. Végül, de nem utolsósorban beszéltünk még a predátor folyóiratokról és ezek elkerülésének mikéntjéről, valamint a használható licenzek fajtáiról.

Az előadás első blokkja után feladatmegoldás következett, ahol a résztvevők kislétszámú csoportokba osztva válaszoltak meg kérdéseket az open access témakörével kapcsolatban. A feladatra rendelkezésre álló 10 perc elteltével a hallgatóság közösen beszélt és indokolta meg az adott válaszokat. A második blokk végén ugyanilyen felosztásban, csoportokban azonosítottunk három folyóiratot hiteles vagy predátor folyóiratként az előadásban említett eszközök segítségével. A harmadik blokk végén pedig élőben, interaktív eszköz segítségével adhattunk visszajelzést az adott feladattípusokkal és szekciókkal kapcsolatban.

Magam részéről rengeteg új információval gazdagodtam. Az előadók rendkívül jó ütemben váltogatták a frontális előadást és az interaktív feladatokat, s ezzel végig fenntartották a hallgatóság figyelmét. Külön kiemelném, hogy a kiscsoportos feladatmegoldás során nem csak hogy lehetőség volt arra, hogy hallgatótársainkat megismerhessük, hanem ez ebben a formában tulajdonképpen elkerülhetlenné is vált. Az előadás során vetített prezentáció az alábbi linken érhető el: <https://drive.google.com/file/d/1XXFkmUC7-y5O-9i8RuptlgaPAGnTK25j/view>.

A Nyelvtudományi Osztály további rendezvényeiről pedig a szervezet Facebook-oldalán érdemes tájékozódni: <https://www.facebook.com/dosznyelvtudomanyiosztaly/> A JÖN harmadik alkalma novemberben lesz, a digitális térben aktívan jelenlévő kutatók fognak tevékenységükről mesélni, kerekasztalbeszélgetés formájában.